

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/22/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241410
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112241410.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Ireny Dobňákovej a JUDr. Milana Šebeňa v právnej veci žalobkyne: J. J., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., R. F. X, zastúpená Centrom právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava proti žalovanej: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31690904, zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom so sídlom v Košiciach, Nemcovej 22, o zrušení rozhodcovského rozsudku a prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k.11 C 424/2012 - 249 zo dňa 27.11.2013, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania. Ďalším výrokom zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom Alžbetina 41, Košice, sp. zn. 2C 2210/2012 zo dňa 19.1.2012 a napokon upravil, že o trovách konania bude rozhodnuté osobitným uznesením v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 5.12.2012 domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 2C 2210/2012 zo dňa 19.1.2012 a to s poukazom na § 40 ods. 1 písm. c/, d/, j/ o rozhodcovskom konaní, dôvodiac, že rozhodcovská doložka je neplatná, pretože nebola individuálne vyjednaná a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka. Uviedla aj to, že napadnutým rozhodcovským rozsudkom bola zaviazaná k úhrade pohľadávky predstavujúcej provízny náklad, ktorý vo všeobecných poisťných podmienkach nebol nijako špecifikovaný, pričom pohľadávka sa stala splatnou ukončením poisťného vzťahu, v danom prípade 8.8.2008 a preto vzniesla aj námietku premlčania.

Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Požadoval zastavenie súdneho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku zo žaloby, pretože žalobkyňa nie je oslobodená od súdneho poplatku, nakoľko tento spor nie je možné považovať za spotrebiteľský. Vyslovil názor, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná, pretože bola osobitne a výrazne oddelená od ostatného textu všeobecných poisťných podmienok (ďalej len „VPP“) a podľa záznamu o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve bola žalobkyňa informovaná prostredníctvom finančného agenta o všetkých podmienkach poistenia vrátane rozhodcovskej doložky. Pohľadávka žalovaného uplatnená v rozhodcovskom konaní je legitímna podľa čl. XVII. bodu 7a VPP a predstavuje výšku vyplatennej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poisťnej zmluvy. Námietku premlčania považoval za nedôvodnú vzhľadom na čl. XVII. bod 7c VPP, v zmysle ktorého sa účastníci dohodli na predĺžení premlčacej lehoty na 10 rokov. Vyslovil tiež názor o „chýbajúcom predmete sporu“ vzhľadom na to, že rozhodcovský rozsudok nie je právoplatný, lebo žalobkyňa podala voči nemu odpor.

Žalovaný písomným podaním doručeným súdu 21.11.2013 sa domáhal prerušenia tohto konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a to do právoplatného ukončenia konania vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. II. US 382/2013. Ústavný súd totiž prijal na ďalšie konanie sťažnosť žalovaného, ktorou namietal porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a to v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.3.2012.

Prvostupňový súd bol však toho názoru, že nie sú splnené zákonné podmienky na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.. Predložený nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 499/2012 z 10.7.2013, ktorý žalovaný pripojil k tomuto svojmu procesnému návrhu sa týka iba procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného. Ústavný súd SR nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmavať ich názory okrem prípadov arbitrárnych rozhodnutí, a preto sa vecne sporným problémom - otázkou platnosti rozhodcovskej doložky ani nezaoberal. Súd zároveň zdôrazňuje, že ten istý právny záver ako bol prijatý v spomínanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/2012 o neplatnosti rozhodcovskej doložky bol však vyslovený aj v iných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR napr. 6Cdo 3/2013 zo dňa 13.3.2013 alebo 6MCdo 7/2013 zo dňa 26.6.2013. Súd preto návrh žalovaného na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

Pre rozhodnutie vo veci samej prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania zistil, že dňa 7.8.2007 uzavreli účastníci poisťnú zmluvu pod č. 4333400077 týkajúcu sa životného poistenia poistenej Y. J., pričom toto poistenie malo trvať od 8.8.2007 do 8.8.2016. Neskôr žalobkyňa požiadala o zrušenie danej poisťnej zmluvy, čo žalovaný akceptoval a listom zo dňa 25.7.2008 písomne oznámil žalobkyni, že k zániku poistenia dôjde 8.8.2008. Tento list obsahuje aj konečný stav finančného plnenia z príslušnej poisťnej zmluvy, podľa ktorého žalobkyňa má nulový zostatok. Súčasťou tejto poisťnej zmluvy sú Všeobecné poisťné podmienky v počte 12 strán napísaných drobným písomnom, ktoré podpísala aj žalobkyňa dňa 7.8.2007. Čl. XV. upravuje rozhodcovské konanie. V bode 1 sa konštatuje, že poisťovňa a poisťník sa dohodli na tom, že všetky spory sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní. O výbere rozhodcovského súdu alebo o poverení rozhodcov pre konkrétny prípad rozhoduje poisťovňa, ktorá vydá aj štatút rozhodcovského súdu. VPP pokračujú formou predtlaču do ďalších zmluvných dojednaní k poisťnej zmluve, v ktorých v bode 2 sa uvádza, že poisťník a poisťovňa týmto vyjadrujú svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia sa rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Aj tieto dojednania sú podpísané žalobkyňou v ten istý deň - 7.8.2007, ako aj VPP a návrh poisťnej zmluvy. V časti XVII. VPP označených ako „záverečné ustanovenia“ je 19 bodov (vrátane podbodov), pričom v bode 7a sa uvádza, že s uzavretím poisťnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy medzi poisťovňou a poisťníkom, ktorý uhradza poisťovňa. Podpisom poisťnej zmluvy vzniká poisťovní osobitná pohľadávka voči poisťníkovi vo výške vyplatennej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poisťnej zmluvy, ktorá sa vysporiada pri ukončení poisťného vzťahu zápočtom voči odkupnej hodnote, ak je vytvorená alebo poisťnému plneniu. Ak odkupná hodnota pri ukončení poisťného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poisťného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poisťníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto VPP pred rozhodcovským súdom. Práve vyššie uplatnený nárok si žalovaný uplatnil návrhom, ktorý bol doručený Arbitrážnemu súdu 4.1.2012 na rozhodcovskom súde Arbitrážnom súde v Košiciach, ktorý vyčíslil na 79,03 Eur. Arbitrážny súd v Košiciach dňa 19.1.2012 bez pojednávania vydal rozsudok pod sp. zn. 2C 2210/2012, ktorým uložil žalobkyni (v rozhodcovskom konaní žalovanej) zaplatiť Rapid life životnej poisťovni a.s. 79,03 Eur a trovy konania 276,- Eur. Rozsudok bol doručený žalobkyni dňa 21.11.2012. Poučenie rozhodcovského rozsudku obsahuje informáciu o možnosti podania odporu v lehote 5 dní od doručenia, ale len za podmienky zaplata poplatku za odpor vo výške 72,- Eur. Podľa žalobkyne v stanovenej lehote podala proti rozhodcovskému rozsudku námietky, v ktorých žiadala odpustenie trov, stanovený poplatok za odpor však nezaplatila.

Žalobkyňa na pojednávaní prehlásila, že sprostredkovatelia poistenia ju pri uzatváraní poisťnej zmluvy informovali len o konkrétnom produkte poistenia, pričom nepadla ani len zmienka o nejakej rozhodcovskej doložke. Poisťnú zmluvu aj s obsahlymi poisťnými podmienkami jej dali na podpis, pričom jej ukázali miesta vyhradené na podpis, čo žalobkyňa zrealizovala bez toho, aby si podpisovaný materiál,

ktorý bol však rozsiahly a napísaný drobným písmom, neprečítala. Ako listinný dôkaz preukazujúci praktiky žalovaného pri uzatváraní poisťných zmlúv súd použil aj zápisnicu z pojednávania vo veci 11C 120/2013 zo dňa 25.10.2013, v ktorej je obsiahnutá výpoveď svedkyne T. D., ktorá v minulosti pracovala pre žalovaného ako sprostredkovateľka poistenia. Svedkyňa prehlásila, že ani ona tak, ako aj ostatní sprostredkovatelia, ktorí pôsobili spolu s ňou v jednej skupine, neboli upozornení na podstatu inštitútu rozhodcovského konania, ktorý im vôbec nebol vysvetlený a pri školení riadiacimi pracovníkmi jej bolo uvedené len to, že záujemca o poistenie musí podpísať aj všeobecné poisťné podmienky a osobitné zmluvné dojednania, pretože inak k uzatvoreniu poisťnej zmluvy nedôjde. Preto v tom smere informovala aj záujemcov o poistenie. Podobne vypovedala aj svedkyňa J. U., ktorá taktiež pôsobila ako sprostredkovateľka poistenia žalovaného a to vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 16C 127/2013 na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 15.10.2013. Aj z tohto spisu bola použitá zápisnica zo spomínaného pojednávania ako listinný dôkaz, pričom aj táto svedkyňa prehlásila, že vôbec im nebolo vysvetlené, čo je to rozhodcovská doložka a školení boli v tom smere, že záujemca o poistenie musí podpísať aj rozhodcovskú doložku, inak poisťná zmluva nemôže byť uzatvorená.

Po citácii ust. § 52 ods. 1, 2, 3 Obč. zák. v znení účinnom od 1.4.2004 do 31.12.2007, § 52 ods.1 Obč. zák. v znení účinnom od 1.1.2008, § 53 ods.1, 2, 3, ods.4 písm. r/, ods.5 Obč. zák., § 40 ods. 1, § 41 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z. prvostupňový súd uzavrel, že nemalo by byť pochýb o tom, že poisťná zmluva uzatvorená medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou podľa citovaných všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 52). Je totiž zrejme, že žalovaný konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, žalobkyňa zmluvu uzatvárala ako fyzická osoba mimo rámca obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. V danom prípade bolo potrebné posúdiť, či osobitné zmluvné dojednania podpísané aj žalobkyňou možno považovať za individuálne dohodnuté, v takom prípade by rozhodcovská doložka bola uzatvorená platne. Pre posúdenie tohto sporu možno použiť právne závery prijaté Najvyšším súdom SR v rozhodnutiach 6MCdo 9/12, 6Cdo 1/12, 6Cdo 3/13, 6ECdo 7/2013. V rozhodnutí 6MCdo 9/12 Najvyšší súd SR uviedol: „Návrh na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy sa má predložiť spotrebiteľovi takým spôsobom, aby z neho bolo zrejme, že spotrebiteľovi sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejme, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená“. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo 1/12 sa týka žalovaného a aj v ňom Najvyšší súd dospel k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobuje nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka bola totiž dohodnutá už podpisom poisťnej zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú ako predtlačенý formulár VPP pre životné poistenie a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti a to bez ohľadu na to, že účastníci podpísali (taktiež formou predtlačенého formuláru) osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku uvedenú v poisťných podmienkach. Ten istý právny záver bol vyslovený aj v ďalšom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 6Cdo 3/13 zo dňa 13.3.2013 a 6ECdo 7/2013 zo dňa 26.6.2013. Možno teda prijať záver, že ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah (čo je aj tento prípad) nemôže ísť o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku. Súd poukázal aj na to, že spotrebiteľ podpísal rozhodcovskú doložku, pretože inú možnosť nemal, pokiaľ chcel uzatvoriť poisťnú zmluvu. Z doložky nevyplýva, že by bol informovaný o rozdieloch medzi súdnym a rozhodcovským konaním, o rokovanom poriadku rozhodcovského súdu a pod.. Jednoznačne to napokon vyplýva aj z výpovede svedkyne D. zo spisu 11C 120/2013 a svedkyne J. U. zo spisu 16C 127/2013, ktoré súd použil ako listinný dôkaz. V tejto súvislosti možno znovu poukázať na právne závery už citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6MCdo 9/12. Navyše však je potrebné sa stotožniť aj s ďalším jeho záverom o tom, že princíp „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) ustupuje dôležitejšiemu princípu a to ochrane spotrebiteľa.

Ďalší dôvod neplatnosti rozhodcovskej doložky súd vidí aj v tom, že rozhodcovský súd si vybral sám žalovaný. V tejto súvislosti možno poukázať na Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 2735/11 zo dňa 3.4.2012. Podľa neho právo na zákonného sudcu zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd sa primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania.

Prvostupňový súd za zarážajúce označil to, ak žalovaný napriek viacerým rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR, ktorý jednoznačne uzavrel neplatnosť rozhodcovskej doložky bez ohľadu na to, že bola upravená v osobitných zmluvných dojednaniach, zotrváva na svojich mylných názoroch. Zarážajúce je aj jeho zavádzajúce tvrdenie o tom, že žalobkyňa mala možnosť nepodpísať spomínané osobitné zmluvné dojednania, pretože aj pri ich nepodpísaní by predsa platil článok XV. VPP, ktorý upravoval výlučné riešenie sporov rozhodcovským súdom, ktorý bol oprávnený vybrať sám žalovaný a dokonca v zmysle tohto článku bol ho oprávnený aj vytvoriť. Ťažko možno v takom prípade nemať pochybnosti o nezaujatosti rozhodcovského súdu a veriť v jeho objektívnosť a spravodlivé rozhodovanie. Tieto pochybnosti sa napokon potvrdili aj rokovacím poriadkom Arbitrážneho súdu v Košiciach, ktorý jednoznačne znevýhodňuje spotrebiteľa oproti súdnemu konaniu. Možno poukázať napr. na zásadu písomnosti rozhodcovského konania; na to, že spotrebiteľ má síce možnosť žiadať nariadiť pojednávanie, ale len za poplatok 36,- Eur, navyše musí platiť aj paušál na správne náklady, ktorý je odstupňovaný podľa hodnoty sporu (od 84,- do 6.000,- Eur); na podanie odporu voči rozhodcovskému rozsudku je stanovená neúmerne krátka 5 -dňová lehota; fikcia o doručení rozsudku platí aj v prípade, že adresát sa nezdržoval na adrese doručovania; v prípade procesných úkonov je podmienkou prijatia takéhoto procesného úkonu zaplatenie príslušného poplatku (v tomto prípade 72,- Eur); nie je upravené oslobodenie od poplatku v dôsledku hmotnej núdze spotrebiteľa a pod.. Všetky tieto skutočnosti vedú k záveru o tom, že žalovaný nepochybne žalobkyni neposkytol žiadne informácie pri podpisovaní rozhodcovskej doložky o rozhodcovskom konaní vrátane jeho porovnania so súdnym konaním, pretože inak by nepochybne žalobkyňa spomínanú rozhodcovskú doložku nepodpísala.

Prvostupňový súd preto považoval za dôvodné žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovieť a to s poukazom na § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z.. V danom prípade bolo prioritné posúdenie platnosti rozhodcovskej doložky, keďže pri závere o jej neplatnosti nemôže znovu rozhodcovský súd rozhodovať o návrhu žalovanej poisťovni, ale len všeobecný súd, a preto ďalšie námietky žalobkyne súvisiacej s námietkou premičania sa budú riešiť v nasledujúcom súdnom konaní. Námietky žalovaného súd vyhodnotil ako neopodstatnené. Nepochybne žalobkyňa je v pozícii spotrebiteľa, keďže poisťnú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase jej uzavretia. Za absurdnú možno považovať námietku žalovaného týkajúcu sa „chýbajúceho predmetu sporu“ vzhľadom na podanie odporu žalobkyne voči rozhodcovskému rozsudku, zvlášť za situácie, ak rozhodcovský rozsudok o tomto odpore ani nerozhodol a napokon jeho rokovací poriadok, ktorý podmieňuje prejednanie odporcu zaplatením príslušného poplatku (ktorý nesporne žalobkyňa nezaplatila) mu to ani neumožňuje. Žalovaný by si mal uvedomiť, že zákonodarca stanovil prekluzívnu lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku počítanú od doručenia rozsudku, teda nie jeho právoplatnosti, čo je logické, zvlášť ak jedným z taxatívnych dôvodov zrušenia rozhodcovského rozsudku je neplatnosť rozhodcovskej doložky. Ak je rozhodcovská doložka neplatná, potom nie je daná ani právomoc rozhodcovského súdu a jeho rozhodnutia sú preto ničotné, nespôsobiace záväznosť.

Výrok o trovách konania súd prvého stupňa odôvodnil aplikáciou § 151 ods.3 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. Vytýka súdu prvého stupňa, že nedostatočne objasnil skutkový stav veci a následne vec aj nesprávne právne posúdil. Podľa jeho názoru nezákonným spôsobom súd prvého stupňa použil dôkazy, zápisnice z pojednávania v iných veciach vedených na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/120/2013 a 16C/127/2013. Neprípustne paušalizoval obsahy výsluchov iných sprostredkovateľov poistenia aj na predmetnú vec. Realizácia týchto dôkazov bola svojvoľná a nezákonná. Prvostupňový súd neprihliadal na to, že predmetnú poisťnú zmluvu uzatváral so žalobkyňou tretí subjekt nezávislý od odporcu. Sprostredkovateľka poistenia H. U. musela splniť zákonnú povinnosť a to vyhotoviť tzv. záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve, ktorý obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku. Poukazuje na povinnosti sprostredkovateľa poistenia, tak ako vyplývajú z § 33 ods. 4, 7 a 8 zák. č. 340/2005 Z.z. o sprostredkovaní poistenia, ktorý platil v čase uzatvorenia zmluvy. Žalovaný rovnako ako žalobkyňa vstupoval do základného poisťného vzťahu ako dobromyseľný účastník s tým, že všetky ustanovenia poisťného vzťahu boli dojednané medzi žalobkyňou a sprostredkovateľom poistenia a to vrátane rozhodcovskej doložky. Poisťná zmluva sa pritom neuzatvárala v majetkovej tiesni zapríčinennej nedostatkom finančných prostriedkov. Vôľové a rozhodovacie danosti a schopnosti žalobkyne v čase uzatvárania poisťnej zmluvy a rozhodcovskej doložky teda neboli ovplyvnené vidinou rýchleho zisku peňazí. Až po platnom uzavretí poisťnej zmluvy nastala fáza dojednávania „osobitných zmluvných dojednaní“, ktorých obsahom bola rozhodcovská doložka. Nie je preto logické a mysliteľné, aby žalobkyňa podpisom týchto osobitných

zmluvných dojednaní konala v omyle s tým, že by sa domnievala, že znovu podpisuje buď poisťnú zmluvu alebo znova prevzatie VPP. Žalovaný zotrváva na tom, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná. Treba ju preto považovať za platný právny úkon oboch strán v spore. Vo veci sa nemožno opierať o rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/1/2012 z 21.3.2012, či ďalšie, ktoré v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol prvostupňový súd. Dovolací súd vtedy totižto nerozhodoval v merite veci, t. j. nezaoberal sa platnosťou, či neplatnosťou rozhodcovskej doložky, len odmietal dovolanie pre procesnú neprípustnosť. Poukazuje pritom aj na závery, aké vyplynuli z Nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 402/2008 z 1.4.2009, či II. ÚS 499/2012 z 10.7.2013. Rozhodnutia Najvyššieho súdu, na ktoré poukazuje žalobca v žalobe a ktoré použil aj súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia, nemajú hodnotu judikátu a nie sú hodné ani ako metodologické interpretačné pravidlo pre ďalšie podobné prípady, pretože vznikli ako dôsledok závažného porušenia Ústavy SR. Poukazuje aj na to, že uznesením ÚS SR II. ÚS 382/2013 z 10.7.2013 Ústavný súd prijal na ďalšie konanie sťažnosť žalovanej spoločnosti, okrem iného aj na porušenie základného práva na súdnu ochranu a to postupom i uznesením Najvyššieho súdu SR 6Cdo/1/2012. Preto v označenom konaní na Ústavnom súde sa zjavne rieši otázka, ktorá môže mať význam pre toto konanie, a preto dôvodne aj žalovaná strana navrhovala prerušenie konania. Napriek tomu prvostupňový súd takýto návrh na prerušenie konania zamietol. Toto svoje rozhodnutie ani riadne neodôvodnil, čo je chybou aj z dôvodu nesprávnej aplikácie § 157 ods. 2 O.s.p.. Aj pre aplikáciu tohto ustanovenia žalovaná strana dáva do pozornosti rozhodnutia Ústavného súdu SR, ktoré konštatovali požiadavky na presvedčivosť dôvodov rozhodnutia súdov. Do pozornosti dáva aj argumentáciu Krajského súdu v Bratislave 18CoE/132/2013 z 26.6.2013 v kontexte, ktorého nemožno ujednanie rozhodcovskej doložky hodnotiť za nekalú podmienku, nakoľko rozhodcovské konanie je súčasťou legislatívne upraveného procesu. Z dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplýva vôbec vyvrátenie skutočností, že žalobca mal dve možnosti a to osobitné zmluvné dojednania podpísať alebo nepodpísať, a teda mal dve možnosti rozhodcovskú doložku prijať alebo neprijať a ak by ju neprijal, ustanovenie čl. XV. VPP by boli úplne bezpredmetné. Tento logický postup uvádzaný žalovaným súd nepochopil, a preto učinil nesprávny skutkový a následne právny záver. Žalovaný nemal zriadený vlastný Stály rozhodcovský súd a podľa dohodnutých pravidiel poveril Stály rozhodcovský súd - Arbitrážny súd Košice vykonaním rozhodcovského konania, a to podaním návrhu na začatie konania o zaplatenie dlžnej sumy. Rozhodcovský súd vydal 19.1.2012 podľa žaloby rozhodcovský rozsudok, ktorým priznal žalovanému uplatnené plnenia a zaviazal žalobkyňu aj k náhrade trov rozhodcovského konania. Žalovaný naďalej zotrváva na svojej žalobe voči žalobkyňu a žiada, aby súd o merite veci konal až do právoplatného skončenia veci. Súdu prvého stupňa zrejme uniklo, že pri postupe podľa § 43 ods. 1 o rozhodcovskom konaní, pokiaľ rozhodne o zrušení rozhodcovského rozsudku pre niektorý z dôvodov uvedených v § 40 písm. a/, c/ zák. o rozhodcovskom konaní pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Z toho dôvodu súd vo výrokovej časti opomenul uviesť v prípade zrušenia rozhodcovského rozsudku aj samostatný výrok o pokračovanie v ďalšom konaní. Žalovaný namieta postup súdu aj v tom, keď sa tento nezaoberal otázkou právnej nárokovateľnosti osobitnej pohľadávky podľa čl. XVII. bod 7 VPP od žalobcu. Žalovaný považuje túto skutočnosť za podstatnú, za právne významnú, pretože žaloba žalovaného zo dňa 2.1.2012, podaná rozhodcovskému súdu, je stále aktuálna a v merite o nej okrem vydaného rozhodcovského rozsudku, ktorý súd týmto napadnutým rozhodnutím zrušil, doteraz nebolo rozhodnuté. Žalovaný preto namieta, že napadnutým rozhodnutím súdu prvého stupňa došlo k odopretiu prístupu žalovaného k spravodlivosti na uplatnenie zmluvného nároku zo zaniknutej poisťnej zmluvy od žalobcu. Napadnutým rozhodnutím súd nenastolil pre obe strany spravodlivý a právne správny právny stav, ale naopak uprel žalovanému možnosť na ďalší prístup súdu tak, ako to predpokladá ust. § 43 ods. 1 zák. o rozhodcovskom konaní. Vytýka súdu prvého stupňa aj to, že nesprávne vyhodnotil postup a rozhodovanie rozhodcovského súdu v skrátenej forme konania, v rámci ktorého nejasne a arbitrárne konštatoval, že tento neaplikoval predpisy na ochranu spotrebiteľa, avšak bližšie to v rozhodnutí nezdôvodnil. Žalovaný namieta neexistenciu predmetu sporu v konaní pred všeobecným súdom vzhľadom k tomu, že žalobkyňa podala odpor ako opravný prostriedok proti rozhodcovskému rozsudku, čím došlo k zrušeniu rozhodcovského rozsudku vydanému v skrátenej forme konaní. V závere dôvodov odvolania namieta žalovaný aj to, že v prípade, že by mal vo veci rozhodovať sudca Krajského súdu v Prešove JUDr. R. Y., namieta jeho zaujatosť. Pre jeho pomer k veci, keď ako predseda komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách na MS SR na verejnom zasadnutí dňa 20.4.2009 prezentoval svoj právny názor k neprijateľnosti Všeobecných poisťných podmienok žalovaného. Na záver navrhuje žalovaný, aby dovolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie s tým, aby predtým akceptoval návrh žalovaného na prerušenie konania súvisiacich s rozhodovaním vo veci Ústavného súdu SR II. ÚS 382/2012.

Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že aj listinnými dôkazmi, ktoré obsahovali výpovede sprostredkovateľiek poistenia v inom konaní, bolo pred súdom prvého stupňa preukázané, aké praktiky boli u žalovanej pri uzatváraní poisťných zmlúv a hlavne, aký bol samotný priebeh prípravy sprostredkovateľov poistenia na uzatváranie týchto zmlúv. Je ťažké uveriť v dobromyseľnosť žalovanej, keď práve ona prostredníctvom riadiacich pracovníkov vykonávala školenia a prepravu všetkých sprostredkovateľov poistenia. Dôkazy realizované súdom prvého stupňa jednoznačne vyvracajú tvrdenia žalovanej, že vstupovala do poisťného vzťahu so žalobkyňou ako informovaným spotrebiteľom. Žalobkyňa súhlasí s názorom prvostupňového súdu aj v tom, že Ústavný súd nemôže nahrádzať všeobecné súdy pri zisťovaní skutkového stavu vrátane hodnotenia dôkazov v tomto prípade pri zisťovaní, či osobitné zmluvné dojednania - rozhodcovská doložka môže byť považovaná za individuálne dojednanú, a teda platnú. Podľa názoru žalobkyne preto súd prvého stupňa aj správne zamietol návrh žalovanej na prerušenie konania. Nedôvodná je podľa žalobkyne aj námietka poukazujúca na to, že súd prvého stupňa nekonštatoval, že bude pokračovať v konaní. Ustanovenia § 81 ods. 1, 3 O.s.p. v spojení s ust. § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní umožňujú súdu po nadobudnutí právoplatnosti napadnutého rozhodnutia začať konanie o nároku vyplývajúcom zo zmluvy, v ktorom sa súd bude zaoberať právnou nárokovateľnosťou pohľadávky uplatnenej žalovanou v rozhodcovskom konaní. Nie je preto potrebné, aby už súd vo svojom rozhodnutí, ktorým ruší rozhodcovský rozsudok, bol obsiahnutý aj výrok o pokračovaní v ďalšom konaní. Zotrváva na stanovisku, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nebolo individuálne vyjednanou rozhodcovskou doložkou. Ani obsah záznamu, na ktorý žalovaná poukazuje, nijakým spôsobom nesvedčí individuálnemu vyjednaniu rozhodcovskej doložky. Nijakým spôsobom sa v ňom spotrebiteľ neinformuje o tom, čo je rozhodcovské konanie a už vôbec mu neboli náležite vysvetlené skutočnosti, aby mohol posúdiť, aké dôsledky pre neho môžu uzatvorením rozhodcovskej doložky nastať. Navyše tento záznam bol podpísaný v ten istý deň, ako aj samotná zmluva na vopred predtlačenom formulári, ktorého obsah spotrebiteľ nijak ovplyvniť nemohol. Odkazuje aj na názor vyslovený rozhodnutím Najvyššieho súdu SR 2Cdo/148/2012. Inštitút individuálnej dohodnutej podmienky treba vykladať v súlade s cieľom Smernice Rady 93/13/EHS čl. 3 ods. 2. Za nedôvodnú označuje aj námietku pokračovania v konaní na rozhodcovskom súde. Zdôrazňuje, že z Rokovacieho poriadku Arbitrážneho súdu Košice z § 35a ods. 1 vyplýva, že doručený rozhodcovský rozsudok má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatne vykonateľný rozsudok všeobecného súdu. Prítom rozhodcovský rozsudok sa stáva právoplatným dňom doručenia. Ani z rozhodcovskej doložky, od ktorej odvádza právomoc na rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní žalovaný, nevyplýva možnosť preskúmania rozhodcovského rozsudku iným rozhodcom. Žalobkyňa preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1, 3 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods.1, 2 O. s. p. potvrdil ako vecne správny. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené zodpovedajúco ust. § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. na úradnej tabuli súdu, zástupcovi žalobcu podľa jeho žiadosti aj na jeho elektronickú adresu (§ 214 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu a na tieto v podrobnostiach odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia k najzásadnejším argumentom uvádzaným žalobkyňou v odvolaní odvolací súd dodáva nasledovné:

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

V danom prípade odvolací súd je toho názoru, že nie sú splnené zákonné podmienky na prerušenie konania podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Predložený Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012 z 10.7.2013, ktorý žalovaný pripojil k tomuto svojmu procesnému návrhu sa týka iba

procesných nedostatkov postupu všeobecných súdov v súvislosti so zásadou kontradiktórnosti, ktorej porušenie znamenalo zásah do konkrétnych ústavných práv žalovaného. Ústavný súd SR nemôže nahrádzať všeobecné súdy a preskúmavať ich názory okrem prípadov arbitrárnych rozhodnutí, a preto sa vecne sporným problémom - otázkou platnosti rozhodcovskej zmluvy ani nezaoberal. Súd prvého stupňa preto správne návrh žalovaného na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol. Navyše odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje na ďalší Nález Ústavného súdu SR I. ÚS 38/13-50 zo dňa 24.10.2013, ktorým bolo rozhodnuté, že nedošlo k porušeniu ústavného práva žalovanej (sťažovateľky), ktorá v sťažnosti argumentovala aj už spomínaným Nálezom II. ÚS 499/2012. V Náleze I. ÚS 38/2013 Ústavný súd poukázal na „zvláštny postup“ senátu II. ÚS, ktorý krátko predtým 28.2.2013 vo veci II. ÚS 160/13 v obdobných 4 veciach sťažnostiam tej istej sťažovateľky nevyhovel a napriek tomu, ako aj mnohým ďalším nálezom s tým istým záverom, (ktoré sú citované v odôvodnení) nepredložil plénu ÚS pre účely zjednotenia právnych názorov, a preto sporné rozhodnutie možno považovať za ojedinelé a vybočujúce z inak konštantnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu.

O návrhu na prerušenie konania rozhodol prvostupňový súd správne. V rámci odvolacieho konania nevyvstali skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu záveru o neodôvodnosti takého návrhu.

Po preskúmaní rozhodnutia vo veci samej odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu. Nie je vylúčené, aby pre účely rozhodovania v prejednávanej veci boli ako listinný dôkaz prečítané aj zápisnice z pojednávania, ktoré sa týkajú žalovaného účastníka, ak sú spôsobilé prispieť k zisteniu skutkového stavu prejednávanej veci alebo aspoň k hodnoteniu iných dôkazov realizovaných v konaní podľa zásad vyplývajúcich z ust. § 132 O.s.p.. Dôvody prvostupňového rozhodnutia nesvedčia o akejsi paušalizácii záverov vyplývajúcich z výsluchov sprostredkovateľiek poistenia na predmetnú vec. Prvostupňový súd podľa názoru odvolacieho súdu posúdil individuálne uzavretú poistnú zmluvu i VPP a aj s prihliadnutím na obsahy dôkazov v iných veciach objektivizoval z pohľadu pravdivosti vyjadrenia žalobkyne v tomto konaní.

Vykonané dôkazy súd prvého stupňa tak správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie náležite a podrobne odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p..

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť.

Je nepochybné, že poistná zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. OZ. Základom tohto sporu bolo posúdenie, či rozhodcovská doložka obsiahnutá vo VPP a osobitných zmluvných dojednaniach bola individuálne dojednaná. Odpoveď na túto otázku možno nájsť v § 53 ods. 2 OZ. Individuálne dojednanie v zmysle neho je vylúčené tam, kde spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ak sú zmluvné podmienky už vopred napísané v predtlačenom formulári, potom ťažko možno dospieť k záveru o tom, že by sa mohol meniť ich obsah. Dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednania spočíva na dodávateľovi teda žalovanom tak, ako to jasne vyplýva z § 53 ods. 3 OZ, ktorý dokonca zakotvuje fikciu o tom, že zmluvné ustanovenia sa nepovažujú za individuálne dohodnuté, opak musí preukázať dodávateľ. V danom prípade žalovaný však toto dôkazné bremeno neunesol a ťažko si možno predstaviť opak v prípade predtlačeneho formulára.

Pri posudzovaní spotrebiteľských zmlúv je potrebné si uvedomiť, že nie je dôležité to, že spotrebiteľ zmluvu podpísal a s podmienkami zmluvy súhlasil. Ustanovenia zmluvných podmienok, ktoré sú formulárove predtlačené a neumožňujú jednoznačne slabšej strane (spotrebiteľovi) ich modifikáciu, predstavujú možnosť vyvolania nepriaznivých následkov na strane spotrebiteľa (Nález Ústavného súdu ČR III. ÚS 562/12 zo dňa 24.10.2013, I. ÚS 199/11). Tento uhol pohľadu spočívajúci v rozhodujúcom princípe a to princípe ochrany práva spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je rozhodujúci pri spotrebiteľských právnych vzťahoch. Ani argumentácia žalovaného o vylúčení posudzovania neprijateľných zmluvných podmienkach v poistných zmluvách s ohľadom na Smernicu Rady 93/13/EHS neobstojí. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie vyvodil z právnych noriem, ktoré v dôvodoch citoval a tie sú v súlade s európskou právnou úpravou a judikatúrou. Navyše príslušná časť Smernice sa netýka rozhodcovskej doložky, ale podmienky vyplývajúcej z poistného rizika.

Aj odvolací súd pri rozhodovaní tejto veci si osvojuje právne závery vyslovené Najvyšším súdom SR v rozhodnutiach, na ktoré poukázal prvostupňový súd.

Rozhodcovský súd si podľa rozhodcovskej doložky vyberá sám žalovaný. Už táto okolnosť vyvoláva pochybnosti o nezáujatosti rozhodcovského súdu, keďže aj jeho činnosť má charakter podnikania. Aj Ústavný súd ČR v Náleze II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011 uviedol, že v rozhodcovskom konaní ide o vyjasnenie a urovnanie vzájomných práv, ktoré sa realizujú činnosťou rozhodcu v zastúpení strán, ktoré na rozhodcu zmluvou delegovali svoju vôľu. Preto rozhodcovské konanie nie je konaním súdneho typu a to vedie k prísnejšiemu nazeraniu na rozhodcovskú doložku a jej náležitosti tak, aby nepredstavovali neprimerané podmienky v spotrebiteľských zmluvách a teda nevyvolávali nerovnováhu medzi účastníkmi konania a nevedli k značnej procesnej nevýhode jedného z účastníkov. Táto procesná nerovnováha môže spočívať aj v zbavení spotrebiteľa ochranných ustanovení právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa napr. formou rozhodovania na základe zásad spravodlivosti. Ústavný súd ČR ďalej uvádza, že to, aby rozhodcovská doložka v spotrebiteľských zmluvách bola platne dojednaná, predpokladá predovšetkým transparentné pravidlá pre určenie rozhodcu. V tejto súvislosti možno poukázať aj na ďalší Nález Ústavného súdu ČR IV. ÚS 2735/11 zo dňa 3.4.2012, v ktorom sa zdôrazňuje, že právo na zákonného sudcu zaručené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd sa primerane vzťahuje aj na rozhodcovské konanie. Ak sa výber rozhodcu neurčil podľa transparentných pravidiel, nemôže byť akceptovateľný ani výsledok tohto rozhodovania.

V Náleze Ústavného súdu ČR II. ÚS 2164/10 sa ďalej uvádza, že rozhodcovské konanie musí zaručovať procesné práva porovnateľné s konaním, ktoré by bolo na mieste v prípade, ak by spotrebiteľ neuzavrel rozhodcovskú doložku (napr. ústnosť, priamosť konania, odvolacia inštancia, absencia iných prekážok v uplatnení spotrebiteľských práv). Podmienky ustanovenia rozhodcu a dohodnuté podmienky procesného charakteru musia garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu spotrebiteľ - podnikateľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, teda spotrebiteľa.

Uplatňovanie nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy, či už v rozhodcovskom konaní alebo v konaní pred všeobecným súdom je svojim charakterom sporom zo spotrebiteľskej zmluvy. Preto aj v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku tento charakter musí súd mať na zreteli, čo napokon vyplýva aj zo záverov rozhodnutí dovolacieho súdu, na ktoré poukázal prvostupňový súd.

Aj tieto skutočnosti súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia správne vyhodnotil.

Nedôvodným sú aj poukazy žalovaného na to, že predmetná poisťná zmluva bola uzatvorená prostredníctvom sprostredkovateľa poistenia. Zmluvný vzťah založený zmluvou o poistení sa týka vzťahov žalobkyne a žalovaného a nie sprostredkovateľa poistenia. Súd prvého stupňa aj na základe vyššie uvedených dôkazov (zápisníc o výsluchoch sprostredkovateľov poistenia v iných konaniach) skonštatoval praktiky sprostredkovateľov poistenia pri uzatváraní poisťných zmlúv, pričom zodpovedajúco zásadám hodnotenia dôkazov (§ 132 O.s.p.) uzavrel, že realizované dôkazy nesvedčia o odklone od týchto praktík v prípade uzatvorenia zmluvy so žalobkyňou.

Preto ak súd prvého stupňa správne vyriešil predbežne otázku platnosti rozhodcovskej doložky a dospel k záveru o tom, že zmluvná podmienka obsahujúca rozhodcovskú doložku v čl. XV. VPP, ale aj v osobitných zmluvných dojednaniach v ods. 3 je neprijateľná a teda neplatná, bol daný aj zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z.. Za takéhoto stavu správne aj vyhovel návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský súd rozsudok vydal na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z., ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a/ a c/, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva zákonný dôsledok spojený so zrušením rozhodcovského rozsudku z v ňom uvedených dôvodov. Tento postup nasledujúci po právoplatnosti rozhodnutia všeobecného súdu nemusí byť konštatovaný vo výroku rozsudku súdu. Ak toto nekonštatoval prvostupňový súd vo svojom rozsudku, nemožno to hodnotiť ako zásah do práva žalovaného na spravodlivý proces.

Nemôže obstať (pri neplatnosti rozhodcovskej zmluvy) ani námietka, že konanie na rozhodcovskom súde po podanom odpore pokračuje. Pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy nie je daná právomoc rozhodcovského súdu na konanie, preto konaniu na súde nebráni ani to, že proti rozhodcovskému rozsudku bol podaný odpor. Napokon aj tieto skutočnosti prvostupňový súd v dôvodoch rozhodnutia vyhodnotil s poukazom na obsah rokovacieho poriadku i tým ako zákonodarca stanovil prekluzívnu lehotu na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku od jeho doručenia, nie od jeho právoplatnosti. Aj na toto správne zdôvodnenie odvolací súd odkazuje.

Prvostupňový súd nerozhodol o náhrade trov konania, s odkazom na § 151 ods. 3 O.s.p. si nechal priestor na rozhodnutie o nich samostatným uznesením. Preto podľa § 224 ods. 4 O.s.p. aj o trovách tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.